

HENRY

HIILINEUTRAALIT JA
RESURSSIVIISAAT YRITYSALUEET

Ratkaisuja kaupungin ja yritysten ilmastoyhteistyöhön

Turun kaupunki

6 Aika

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Kaupungeilla on kunnianhimoiset ilmastotavoitteet

Monen suomalaisen kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kuluvan tai seuraavan vuosikymmenen aikana.

Turun tavoitevuosi hiilineutraalisuudelle on 2029. Samana vuonna kaupunki täyttää 800-vuotta ja juhluvuodesta eteenpäin Turun alue on ilmastoposiitivinen.

Turun tuloksellinen ilmastotyö on saanut tunnustusta ja kaupunki valittiin Euroopan parhaaksi keskikokoiseksi ilmastokaupungiksi vuonna 2020 (Euroopan komissio).

Jotta kunnianhimoiset tavoitteet saavutetaan, tarvitaan ilmastotyöhön mukaan yritykset ja asukkaat.

Hiilineutraali Turku ja Ilmastojoukkue Turun päivänä 2020. Kuva: Niina Ruuska

Kaupunki turvaa elinkeinoelämän kilpailukykyä ja muutokseen varautumista

Turun telakan nostureita. Kuva: Niina Ruuska.

Turku 2029 kaupunkistrategian keskeisenä tavoitteena on elinkeinoelämän kilpailukykyyn edistäminen kestäväällä tavalla. Tarjotessaan yrityksille kilpailukykyisen ja yritysystävällisen toimintaympäristön kaupunki houkuttelee myös kansainvälisiä osaajia ja yrityksiä.

Yritysten palveluiden sekä innovaatioita tukevien verkostojen vahvistaminen edesauttaa myös kiertotalouden kehittymistä ja uusien työpaikkojen syntymistä.

Kaupungin toimintaympäristö muuttuu ilmastonmuutoksen, digitalisaation sekä positiivisen rakennemuutoksen vuoksi ja kaupunkikehittämisen on pysyttävä näiden muutosten edellä.

Kestävä kaupunkirakenne edistää elinkeinoelämän hiilineutraalia toimintaa

Havainnekuva, Sigge Arkkitehdit Oy.

Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi on investoitava päästövaikutuksiltaan merkittävimpiin kohteisiin, kuten uusiutuvaan energiaan, vähähiilliseen liikkumiseen ja kestäväan kaupunkirakenteeseen.

Yritysalueiden suunnitteluvaiheessa luodaan toimintaympäristö, jossa yrityksillä on edellytykset hiilineutraaliin ja resurssiviisaaseen toimintaan.

Toimiva kaupunkirakenne tukee sujuvia liikenneratkaisuja yritysalueen tavaralogistiikan sekä henkilöliikenteen tarpeisiin.

Myös yritysalueen sisäisillä palveluilla on merkitystä. Esimerkiksi Turun telakan alueella työskentelee tuhansia ihmisiä, joiden liikkumisella, ruokailulla ja muilla toiminnoilla on merkitystä alueella tuotettujen ilmasto- ja pienhiukkaspäästöjen kannalta.

Hiilineutraali energiantuotanto

Energian käyttö ja tuotanto lämmitystä, viilennystä ja sähköä varten aiheuttaa noin puolet Turun päästöistä (v. 2020). Energiajärjestelmän uudistamisen ansiosta yrityksillä on mahdollisuus käyttää lähes fossiilivapaata, uusiutuviin lähteisiin perustuvaa kaukolämpöä.

Älykkäiden energiaratkaisujen jatkuva kehittäminen sekä sujuvat aurinkoenergian lupaprosessit edistävät hiilineutraalia energiantuotantoa ja kiertotaloutta. Esimerkiksi Turun Ylioppilaskylään on rakentumassa energiapositiivinen asuinalue (PED, positive energy district), jossa hyödynnetään eri lähteistä syntyvää hukkalämpöä ja tuotetaan aurinkoenergiaa. Älyjärjestelmät mahdollistavat energiajärjestelmän ohjauksen aluetasolla.

Uusiutuvia energialähteitä voidaan edistää myös kaavan yleisillä määräyksillä mahdollistamalla kattopintojen ja julkisivujen päällystämisen aurinkoenergiaa hyödyntävillä pinnoilla.

Föli-busseja Turun keskustassa. Kuva: Pasi Leino.

Työkoneiden päästöihin vaikutetaan hankintakriteereillä. Kuva: Niina Ruuska.

Innovatiiviset ja kestävät hankinnat tukevat ilmastotavoitteita

Kaupunkien kestävillä hankinnoilla vaikutetaan merkittäviin päästölähteisiin kuten liikenteen päästöihin. Turun busseista viidesosa sähköistyy vuonna 2021.

HNRY-hankkeessa Turun kaupunki liittyi myös Päästöttömät työmaat –kestävien hankintojen green deal –sopimukseen, joka tähtää erityisesti työmaaurakoissa käytettävien työkoneiden ja sähkön lähi- ja ilmastopäästöjen leikkaamiseen.

Hiilineutraalin ja resurssiviisaan yritysalueen rakennusvaiheessa on myös materiaalien valintaan ja rakennusten energiatehokkuuteen liittyviä näkökulmia, joissa hankinnat tulevat keskiöön. Lisäksi etenkin puurakentamisessa hiiltä varastoidaan rakenteisiin pitkäksi ajanjaksoksi.

Kaupungin ja yritysten yhteistyö

Yritysten tukeminen hiilineutraaliuden ja resurssiviisauden edistämiseksi voi tapahtua esimerkiksi yritysverkostojen kautta, koulutusten avulla osaamista vahvistamalla, yhteistyössä kaupungin ilmastotyön ja -viestinnän kanssa sekä erityyppisten ilmastohankkeiden välistä yhteistyötä ja tiedonjakamista lisäämällä.

Yrityksissä kaivataan konkreettista opastusta päästövähennystavoitteiden asettamiseen ja mittaamiseen sekä tietoa vihreän investointirahoituksen mahdollisuuksista.

Vertais- ja asiantuntijasparraus on tunnistettu etenemisen kannalta tärkeäksi.

Yhteistyö kaupungin kanssa ilmastotekojen edistämiseksi ja viestinnässä koetaan yrityksissä hyödylliseksi.

Yritysten ilmastotavoitteiden tukeminen

Rahdin pakkausta Turun satamassa. Kuva: Esko Keski-Oja.

Laiva valmistuu Turun telakalla. Kuva: Niina Ruuska.

Kaupunki voi vaikuttaa yritysten ilmastotavoitteiden etenemiseen myös tarjoamalla tukea erilaisten yhteistyöverkostojen kautta.

Vastuullisesta partneriverkostosta yritysten on helppoa löytää yhteistyökumppaneita, joilla on jo ilmasto- ja muut vastuullisuuden liittyvät asiat sisällä toiminnossa.

Turun seudun ilmansuojelun yhteistyöryhmä tekee kaupungin yhteistyötä ilmanlaadun seurannassa. Yhteistyöryhmään kuuluvien yritysten toiminnalla on merkitystä sekä päästöjen kannalta että esimerkkivaikutuksen kautta.

HNRJ ja ILPO (6Aika) –hankkeissa käynnistettiin myös tiedonvaihtoryhmä Turun alueella toimivien yrityksiin fokusoivien ilmastohankkeiden ja -toimijoiden kesken.

Yritysten tietotarpeiden tukeminen

HNRY-ratkaisualustalle on koottu yrityksille järjestetyn Hiilineutraali- ja resurssiviisas yritys -intensiivikoulutuksen pilotoinnissa muotoutunut koulutuspaketti.

Koulutuksen ilmoittautumisen yhteydessä yrityksiltä kysyttiin, mistä teemoista tietoa kaivataan. Koulutussisältö räätälöitiin vastauksien mukaan.

Koulutuksen lopuksi yritykset tekivät toimenpidesuunnitelman jatkoa varten.

Toukokuussa järjestettiin Ilmastokahvit –tapaaminen, jossa esiteltiin kaupungin ilmastojoukkueen toimintaa tarkemmin. Tavoitteena on saada yritykset lähtemään mukaan ja kirittämään ilmastotekojaan.

Yritysten ilmastotekovideot julkaistaan hankkeen lopussa hnry.fi –alustalla.

Joulukuu

Koulutusilmoitus ja esikysely liikkeelle
1.12.

Howspace-alusta käyttöön

Koulutusta kouluttajille/ Turun AMK ja
Howspace

Koulutuksen suunnittelu ja sparraajien
kutsut

Ilmoittautumistilanteen tarkkailu ja
yritysten täsmäkontaktointi

Osallistujavalinta 17.12. ja valinnasta
ilm. 18.12.

Tammikuu

Koulutuksen suunnittelu esikysymysten
vastauksiin räätälöiden

Yritysten kontaktointi ja tarkempi
aikataulutus

Puhujien ja sparraajien räätälöinti
esikyselyn perusteella

Koulutuksen viimeistely ja käytännön
organisointi

KOULUTUS ALKAA
Ti 26.1.2021

Helmi-Maaliskuu

Koulutuksen luennot ja sparraukset +
omatyöskentely Howspace:ssä

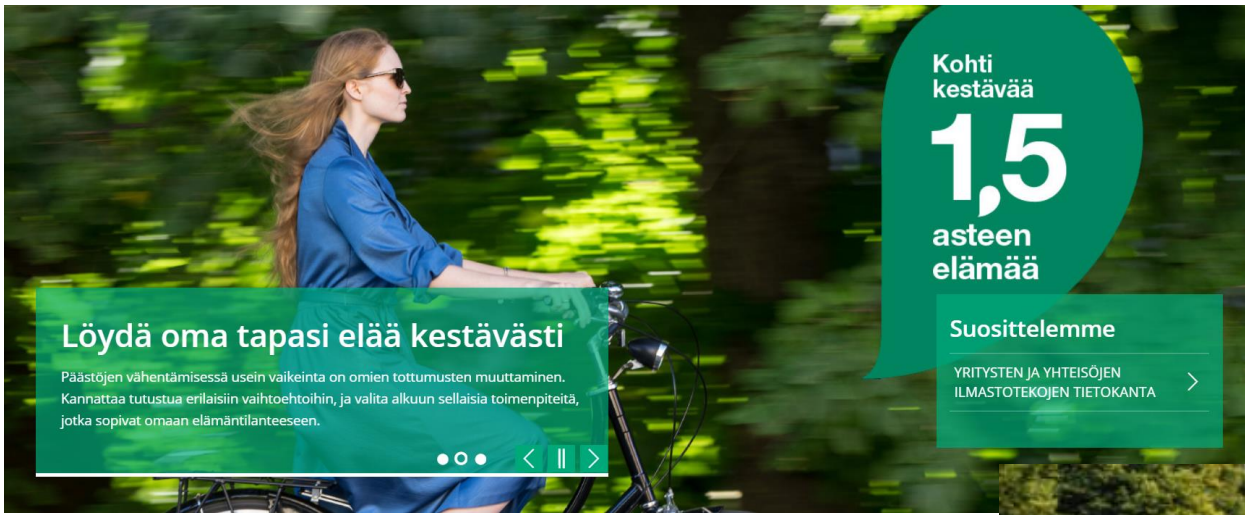
Hiilijalanjälkilaskenta
Kompensointi
Vastuullisuusviestintä

Ilmastositoumuksen ja kaupunkien &
yritysten ilmastoyhteistyöverkostojen
esittely

KOULUTUS päättyy 16.2.2021

Yritysvideoita toimenpidesuunnitelmista

Toukokuussa Turun kaupungin
Ilmastokahvit ja yritysten tapaaminen

<https://www.turku.fi/hiilineutraaliturku>

Kaupunkien ilmastokumppanuus -tyyppiset verkostot ovat toimiva ratkaisu yhteisen asian edistämiseen. Esimerkiksi Helsingillä, Tampereella ja Joensuulla on kehitetty ilmastoverkostojen toimintaa.

Ilmastotavoitteiden kannalta on tärkeää, että verkostot ovat myös yritysten ulottuvilla. Turun ilmastojoukkueen suunnitelmana on toimintaansa kuunnellen yritysten tarpeita.

03.05.2021

5 KYSYMYSTÄ ILMASTOTEOSTA: PÄÄSTÖTÖNTÄ TERASSILOGISTIikka

Turkuun syntyi koronan seurauksena kesäterassialue Tuomiokirkkoaukiolle. Alueen toimintaa pyörittävä Turku Food & Wine Fest Oy päätti järjestää alueen logistiikan hiilineutraalisti sähköautoilla.

10.05.2021

KUTSU: TURUN KAUPUNGIN ILMASTOKAHVIT PERJANTAINA 21.5. KLO 9-10!

Olet lämpimästi tervetullut kuulemaan Turun alueella sijaitsevien yritysten ja Turun kaupungin ilmastoyhteistyöstä perjantaina 21.5. järjestettäville Ilmastokahveille.

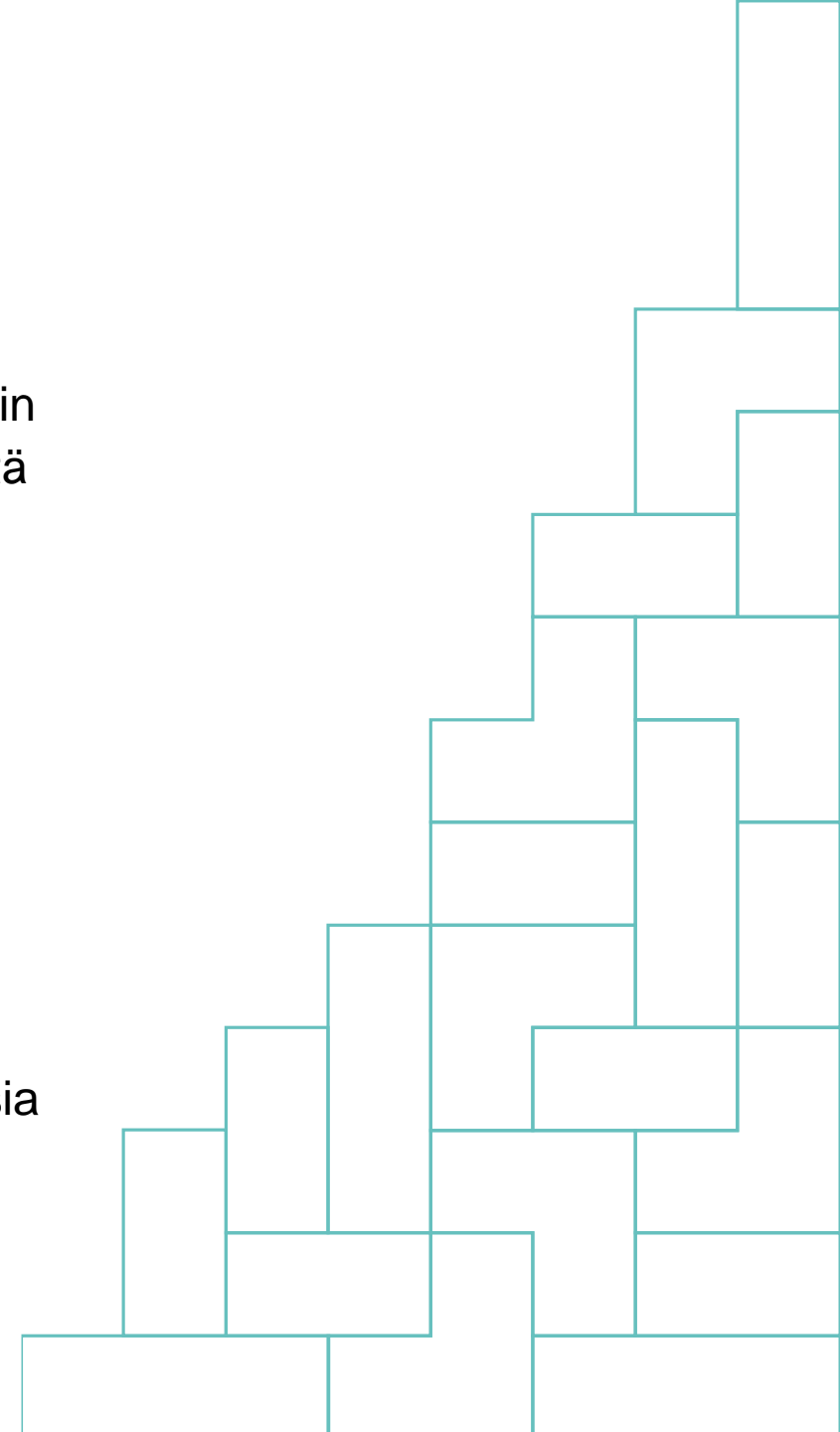
Turun ilmastoviestintä ja yritykset

Turun ilmastoviestinnässä keskeinen viesti on ollut, että kaupunki ei yksin voi saavuttaa ilmastotavoitettaan vaan siihen tarvitaan sekä yritysten että asukkaiden yhteistyötä.

Yritykset halutaan mukaan ilmastotyöhön ja osallistumisesta viestitään aktiivisesti alueen muille yrityksille ja asukkaille.

Turussa toimii Ilmastojoukkue, jonka kapteenina toimii Saku Koivu. Ilmastoteoissaan edistykselliset yritykset voivat liittyä joukkueeseen täyttämällä ilmastotoimenpidekortin (SECAP), joka julkaistaan ilmastotekojen tietokannassa Hiilineutraali Turku -sivustolla.

Kaupunki myös seuraa jäsenten ilmastotoimien edistymistä ja mahdollisia päästövähennyksiä.

Onko yritykselläsi ilmastotoikoja?
Kiinnostaako liittyä Turun
ilmastojoukkueeseen?

HIILINEUTRAALI TURKU

> OTA YHTEYTTÄ

Mitä seuraavaksi?

Hiilineutraali ja resurssiviisas yritys – koulutuksia hyödynnetään 2021 alkavassa IKLU – Ilmastokaupungin hiilineutraalit klusterit –hankeessa. Hanke keskittyy Turun alueen merkittäviin klusteriyrityksiin ja näiden alihankintaketjuihin.

Ilmastojoukkuetta kehitetään yrityslähtöisesti tarjoamaan konkreettista hyötyä mukana oleville yrityksille.

